

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2025 m. kovo 5 d. Nr. 21RE-178

(AG-63/07-2025)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Eglės Bilevičiūtės (pranešėja), Žydrūno Plytniko ir Ingridos Sabaliauskienės (Komisijos posėdžio pirmininkė),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrino administracinį ginčą pagal pareiškėjos V. O. skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos sprendimų panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

V. O. (toliau – pareiškėja) skundu Komisijos prašo: 1) panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) Finansų skyriaus Mokesčių poskyrio vyriausiosios specialistės A. R. parengtą 2024-11-05 raštą Nr. A51-160475/24(2.14.1.44E-FIN) „Dėl žemės mokesčio tarifo nustatymo“ (toliau – Raštas) kartu su jos parengtu Administracijos direktoriaus A. B. 2024-12-30 sprendimu Nr. A63-105/24(3.2.1E-PAS) „Dėl žemės mokesčio tarifo nustatymo“ (toliau – Sprendimas); 2) įpareigoti Administracijos direktorių ir Administraciją pagal kompetenciją tinkamai, t. y. pagal galiojančias teisės aktų nuostatas, iš naujo išnagrinti pareiškėjos pateiktą prašymą bei prašymą/skundą ir/ar įvykdyti kitą Komisijos nurodymą, siekiant, kad būtų pašalintas padarytas pažeidimas ir susidariusi situacija būtų išspręsta iš esmės.

Paaikino, kad pareiškėja yra viena iš žemės sklypo, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), esančio (duomenys neskelbtini), (toliau – Sklypas) bendraturčių. Visam Sklypui 2024 m. yra pritaikytas maksimalus, t. y. 4 proc., žemės mokesčio tarifas, tačiau pareiškėja apie tai iki pat Rašto gavimo jokios informacijos iš Administracijos nebuvo gavusi.

Pareiškėja kreipėsi į Administraciją, prašydama pateikti visą Administracijos turimą, su pritaikytu 4 proc. mokesčio tarifu susijusią informaciją / dokumentus susipažinimui. Ginčijamas Raštas yra nepagrįstas ir neatitinkantis galiojančių teisės aktų nuostatų, juo nepateikta prašyta pateikti informacija / dokumentai. Rašte visiškai nepagrįstai (be jokių jį lydinčių / pagrindžiančių dokumentų) nurodyta informacija apie pareiškėjos Sklypo daliai pritaikytą 4 proc. žemės mokesčio tarifą. Administracija Rašte nurodė, kad atsižvelgiant į tai, jog 2024-01-08 UAB „Baltijos vaizdinė reklama“ bei 2024-02-08 ir 2024-06-20 UAB „Lauko reklamos projektai“ vadovams priimti nutarimai administracinio nusižengimo byloje dėl išorinės reklamos įrengimo draudimų ir reikalavimų nevykdymo yra įsiteisėję, pareiškėjos valdomai Sklypo daliai už 2024 m. laikotarpį taikomas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2021-06-23 sprendimo Nr. 1-1043 „Dėl žemės mokesčio tarifų 2022 metams nustatymo“ (toliau – Tarybos sprendimas) 1.4 punkte nustatytas 4 proc. žemės mokesčio tarifas.

Pareiškėja pateikė Administracijos direktoriui 2024-12-04 skundą / prašymą, kuriuo prašė: panaikinti Raštą ir įpareigoti už tai atsakingą(-us) asmenį(-is) tinkamai laikantis įstatymų nustatytų reikalavimų apskaičiuoti (patikslinti/perskaiciuoti) pareiškėjai už jos Sklypo dalį žemės mokesčių už

2024 m. ir/arba perduoti (grąžinti) šį klausimą atsakingam(-iems) asmeniui(-ims), kartu su pareiškėjos prašymu, nagrinėti iš naujo; atnaujinti Rašte nurodytas administracinio nusižengimo bylas, siekiant, kad būtų tinkamai nustatytos visos aplinkybės, kalti asmenys, pareiškėjai padaryta žala ir kt., į jas įtraukti pareiškėją nukentėjusiuoju asmeniu ir apie tai nedelsiant ją raštu informuoti.

Ginčijamas Sprendimas parengtas tos pačios Administracijos specialistės, kuri rengė ir Raštą, tuo akivaizdžiai pažeidžiant galiojančias teisės aktų nuostatas. Sprendime nurodyta, kad Tarybos sprendimo 1.4 papunkčio nuostata nereikalauja, jog administracine tvarka būtų baustas žemės sklypo savininkas (savininkai). Iš ko seka, kad Administracija neva gali pati pradėti administracinio nusižengimo teiseną bet kieno atžvilgiu, apie tai net neinformavusi sklypo savininko(-ų), priimti jų atžvilgiu nutarimą ir, sulaukusi kol jis įsiteisės, pritaikyti maksimalų žemės mokestį sklypo savininkui(-ams), kurie apie tai net nėra informuojami. Pareiškėjos nuomone, tai visiškai neatitinka galiojančių teisės aktų nuostatų, teisingumo, protingumo, sąžiningumo kriterijų, gero administravimo principo ir kt. Skundžiamas Sprendimas, be kita ko, yra ir akivaizdžiai prieštaringas, t. y. iš jo turinio net nėra aišku, ar visgi pareiškėja turi teisę, kaip šiuo atveju nukentėjęs asmuo dėl Administracijos priimtų įsiteisėjusių nutarimų administracinių nusižengimų byloje kitų asmenų atžvilgiu, ar ne.

Sprendimas, kaip ir Raštas, iš esmės yra visiškai nepagrįstas, neteisėtas, priimtas ne pagal galiojančias teisės aktų nuostatas, iš esmės tinkamai neišanalizavus susidariusios situacijos. Pareiškėja remiasi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika dėl reikalavimų viešojo administravimo subjektų priimamiems sprendimams. Raštas ir Sprendimas yra pažeidžiantys pareiškėjos, kaip Sklypo dalies savininkės, teises ir teisėtus interesus, yra priimti ne pagal galiojančias teisės aktų nuostatas, nesivadovaujant teisingumo, protingumo ir sąžiningumo kriterijais, gero administravimo principu ir kt.

Pareiškėja prašo skundą nagrinėti rašytinio proceso tvarka.

Atsakovė Administracija su pareiškėjos skundu nesutinka, prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Atsiliepime išsamiai išdėstė teisės aktų nuostatas, reglamentuojančias žemės mokesčio administravimo ir apskaičiavimo tvarką, taip pat nurodė teismų praktiką, susijusią su žemės mokesčio tarifų nustatymu. Atsakovė paaiškino, kad 4 proc. žemės mokesčio tarifas Sklypui taikomas vadovaujantis Tarybos sprendimo 1.4 papunkčiu, pagal kurį 4 proc. žemės mokesčio tarifas nustatomas žemės sklypams, kuriuose įrengiama reklama nesilaikant Lietuvos Respublikos reklamos įstatyme (toliau – RĮ) nustatytų draudimų ir reikalavimų, ir kai už šių draudimų bei reikalavimų nevykdymą per atitinkamą mokestinį laikotarpį yra įsiteisėjęs nutarimas administracinio nusižengimo byloje dėl išorinės reklamos įrengimo draudimų ir reikalavimų nevykdymo.

Administracijos Viešosios tvarkos grupės 2024-01-08 nutarimu UAB „Baltijos vaizdinė reklama“ atsakingam asmeniui administracinio nusižengimo byloje ROIK 23226945915 už neteisėtą išorinės reklamos skleidimą (duomenys neskelbtini), buvo paskirta administracinė nuobauda. Viešosios tvarkos grupėje pašalinus teismų nustatytus procesinius pažeidimus ir iš naujo išnagrinėjus administracinio nusižengimo bylą ROIK 23226945915 UAB „Baltijos vaizdinė reklama“ atsakingo asmens atžvilgiu 2024-06-28 priimtas nutarimas dėl administracinės nuobaudos skyrimo. UAB „Lauko reklamos projektai“ atsakingam asmeniui už neteisėtą išorinės reklamos skleidimą (duomenys neskelbtini), Administracijos Viešosios tvarkos grupės 2024-02-08 nutarimu administracinio nusižengimo byloje ROIK 24229001052 paskirta administracinė nuobauda dėl išorinės reklamos skleidimo nesilaikant RĮ nustatytų draudimų ir reikalavimų. Taip pat UAB „Lauko reklamos projektai“ atsakingam asmeniui už neteisėtą išorinės reklamos skleidimą (duomenys neskelbtini) 2024-06-20 nutarimu administracinio nusižengimo byloje ROIK 24242014504 paskirta administracinė nuobauda dėl išorinės reklamos skleidimo nesilaikant RĮ nustatytų draudimų ir reikalavimų.

Ginčijamuose Rašte ir Sprendime per klaidą buvo nurodyta, kad UAB „Baltijos vaizdinė reklama“ vadovams priimti nutarimai administracinio nusižengimo byloje yra įsiteisėję. Nepaisant to, kad dėl žmogiškosios klaidos buvo nurodyta nevisiškai tiksli informacija, tačiau toks netikslumas nekeičia visos situacijos vertinimo. Tarybos sprendimo 1.4 papunkčiu nustatytas tarifas taikomas Sklypui kaip mokesčio objektui, t. y. mokesčiui taikyti užtenka faktų visumos, t. y. pirma, kad žemes

sklype įrengiama reklama, nesilaikant RĮ nustatytų draudimų ir reikalavimų, o antra, kad už šių draudimų bei reikalavimų nevykdymą per atitinkamą mokestinį laikotarpį yra įsiteisėjęs nutarimas administracinio nusižengimo byloje dėl išorinės reklamos įrengimo draudimų ir reikalavimų nevykdymo. Nagrinėjamu atveju būtų pakakę vien to fakto, kad yra įsiteisėjęs bent vienas nutarimas administracinio nusižengimo byloje. Tuo tarpu, kaip matyti, Rašto ir Sprendimo pateikimo momentui buvo įsiteisėję net du nutarimai administracinio nusižengimo byloje. Atsakovė paaiškino, kad ne ginčijami Raštas ir Sprendimas nustato 4 proc. tarifą, o būtent Tarybos sprendimas; Raštas ir Sprendimas tik paaiškina (detalيزuoja) Tarybos sprendimo taikymo aplinkybes, tad nėra jokio faktinio ir (ar) teisinio pagrindo juos naikinti.

Atsakovė pažymėjo, kad Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas (toliau – ANK) nenumato, jog nagrinėjant administracinio nusižengimo bylas dėl RĮ reikalavimų nesilaikymo, į bylą būtų traukiamas žemės sklypo savininkas arba, kad jam būtų sudaryta galimybė skųsti administracinio nusižengimo nutarimus. Tarybos sprendimo 1.4 papunkčio nuostata nereikalauja, kad administracine tvarka būtų baustas žemės sklypo savininkas (savininkai).

Mokesčių administratorius, o ne Administracija apskaičiuoja ginčo žemės mokestį. Žemės mokesčio apskaičiavimo deklaracija iš esmės yra mokesčių administratoriaus parengiamas ir mokesčių mokėtojui pateikiamas dokumentas (sprendimas), kuriame nurodoma informacija apie mokesčių mokėtojui apskaičiuotą mokesčio sumą už mokesčio įstatyme nustatytą laikotarpį, taip pat su mokesčio apskaičiavimu ar sumokėjimu susiję kiti duomenys. Mokesčio administratorius turi apskaičiuoti konkretų žemės mokesčio dydį ir pateikti žemės savininkui mokesčių apskaičiavimą pagrindžiančią informaciją. Atitinkamai apskaičiuodamas mokestį mokesčių administratorius taiko lengvatas, įvertinęs, ar yra tam pagrindas.

Vilniaus miesto savivaldybės taryba Tarybos sprendimo 4 punktu nusprendė atleisti nuo žemės mokesčio mokėtojus tik tai žemės daliai, kuri patenka į teritorijų planavimo dokumentuose numatytas intensyviai bei ekstensyviai naudojimui įrengiamų želdynų teritorijas, jei ta žemės dalis yra prižiūrima ir nesudaroma kliūčių į ją laisvai patekti pėstiesiems, bei neurbanizuojamas ir urbanizuojamas infrastruktūros teritorijas. Šiame punkte nustatyta lengvata (atleidimas nuo žemės mokesčio mokėjimo) netaikoma, jeigu žemės sklypas yra įtrauktas į Žemės sklypų, kuriems taikomas 4 procentų žemės / valstybinės žemės nuomos mokesčių tarifas, sąrašą. Jei pareiškėja nesutinka su paskaičiuotu žemės mokesčio dydžiu, jie turėtų šį klausimą spręsti/nagrinėti su Valstybine mokesčių inspekcija, tačiau ne su Administracija.

Administracija nuomone, tai, jog raštus rengė ta pati Administracijos darbuotoja, nesudaro pagrindo išvadai, jog buvo pažeista Lietuvos Respublikos viešojo administravimo (toliau – VAĮ) 23 straipsnio 2 dalis. Atkreipė dėmesį, kad Raštą pasirašė l. e. p. poskyrio vedėja, Sprendimą pasirašė Administracijos direktorius. Būtent še asmenys ir prisiima atsakomybę už atitinkamai priimtus sprendimus.

Dėl pareiškėjos teiginių, kad ji nebuvo informuota apie nutarimus administracinių nusižengimų byloje, atsakovė paaiškino, kad pagal surinktus duomenis buvo nustatyta, jog Sklypo savininkai teisės aktų nustatyta tvarka nebuvo sudarę naudojimosi Sklypu tvarkos, todėl, esant įsiteisėjusiems nutarimams administracinių nusižengimų byloje dėl RĮ pažeidimo, laikytina, kad reklama buvo įrengta nesilaikant reikalavimų visame Sklype. Raštu pareiškėja buvo informuota apie 4 proc. žemės mokesčio tarifo proporcingą taikymą pareiškėjai nuosavybės teise priklausančiai Sklypo daliai.

Atsakovės teigimu, Raštas ir Sprendimas yra priimti vadovaujantis teisės aktų nuostatomis, yra visiškai pagrįsti, kadangi priimant juos buvo atsižvelgta į galiojantį teisinį reguliavimą bei faktines aplinkybes.

Skundas dalyje tenkintinas, kitoje dalyje byla nutrauktina

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjai asmeninės nuosavybės teise priklauso 215/2211 dalys Sklypo, kurio bendras plotas – 8,8440 ha, pagrindinė naudojimo paskirtis – kita. Sklypas skirtingomis dalimis nuosavybės teise taip pat priklauso kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims.

Pareiškėja, atstovaujama įgalioto atstovo, pateikė Administracijai 2024-10-25 prašymą „Dėl informacijos / dokumentų (jų kopijų / nuorašų) pateikimo“ (toliau – Prašymas), kuriame nurodė iš kitų Sklypo bendraturčių sužinojusi, kad visam Sklypui 2024 m. pritaikytas maksimalus 4 proc. žemės mokesčio tarifas, tačiau pati pareiškėja apie tai jokios informacijos nėra gavusi. Siekdama tinkamai išsiaiškinti visas su tuo susijusias aplinkybes, pareiškėja prašė kuo skubiau pateikti visą Administracijos turimą su tuo susijusią informaciją / dokumentus (jų kopijas / nuorašus) susipažinimui.

Administracija ginčijamu Raštu informavo pareiškėją, kad Vilniaus miesto savivaldybės taryba Tarybos sprendimo 1.4 papunkčiu nustatė 4 proc. žemės mokesčio tarifą žemės sklypams, kuriuose įrengiama reklama nesilaikant RĮ nustatytų draudimų ir reikalavimų, ir kai už šių draudimų bei reikalavimų nevykdymą per atitinkamą mokestinį laikotarpį yra įsiteisėjęs nutarimas administracinio nusižengimo byloje dėl išorinės reklamos įrengimo draudimų ir reikalavimų nevykdymo. Atsižvelgiant į tai, kad 2024-01-08 UAB „Baltijos vaizdinė reklama“ bei 2024-02-08 ir 2024-06-20 UAB „Lauko reklamos projektai“ vadovams priimti nutarimai administracinio nusižengimo bylose dėl išorinės reklamos įrengimo draudimų ir reikalavimų nevykdymo yra įsiteisėję, pareiškėjos nuosavybės teise valdomai Sklypo daliai, kurioje buvo skleidžiama išorinė reklama nesilaikant RĮ nustatytų draudimų ir reikalavimų, už 2024 m. laikotarpį taikomas 4 proc. žemės mokesčio tarifas.

Pareiškėja, atstovaujama įgalioto atstovo, Administracijai ir Administracijos direktoriui pateikė 2024-12-04 skundą / prašymą „Dėl 2024-11-05 Vilniaus miesto savivaldybės administracijos rašto Nr. A51-160475/24(2.14.1.44E-FIN), žemės mokesčio duomenų patikslinimo ir administracinio nusižengimo bylų atnaujinimo“ (toliau – Skundas). Skundu pareiškėja pateikė du reikalavimus: 1) panaikinti Raštą ir įpareigoti už tai atsakingą(-us) asmenį(-is) tinkamai laikantis įstatymų nustatytų reikalavimų apskaičiuoti (patikslinti/perskaičiuoti) pareiškėjai už jos Sklypo dalį žemės mokestį už 2024 m. ir/arba perduoti (grąžinti) šį klausimą atsakingam(-iems) asmeniui(-ims), kartu su pareiškėjos prašymu, nagrinėti iš naujo; 2) atnaujinti Rašte nurodytas administracinio nusižengimo bylas, siekiant, kad būtų tinkamai nustatytos visos aplinkybės, kalti asmenys, pareiškėjai padaryta žala ir kt. (ANK 567 straipsnio 1, 2 dalys, 658 straipsnio 1 dalies 4 punktas, 660 straipsnio 1 dalis ir kt.); į jas įtraukti pareiškėją nukentėjusiuoju asmeniu ir apie tai nedelsiant ją raštu informuoti. Nurodė, kad nei vienas iš Rašte nurodytų asmenų, t. y. nei UAB „Baltijos vaizdinė reklama“, nei UAB „Lauko reklamos projektai“, nėra Sklypo savininkai ir/ar bendraturčiai, o ir jie niekaip nėra susiję su pareiškėjai priklausančia Sklypo dalimi. Pareiškėja jiems nėra davusi kokių nors sutikimų ir/ar leidimų dėl kokios nors reklamos jai priklausančioje Sklypo dalyje įrengimo ar pan. Pareiškėjai nėra žinoma, kad jos nuosavybės teise valdomoje Sklypo dalyje apskritai būtų skleidžiama kokio nors išorinė reklama nesilaikant RĮ nustatytų draudimų ir reikalavimų; pareiškėja niekada nebuvo įtraukta dalyvauti Rašte nurodytose administracinio nusižengimo bylose, neturėjo galimybės susipažinti su jų medžiaga, teikti savo paaiškinimų, dokumentų, pareikšti reikalavimus dėl jos akivaizdžiai dėl to patiriamos žalos. Rašte visiškai neteisėtai ir nepagrįstai nurodyta, kad pareiškėjos Sklypo daliai pritaikytas maksimalus 4 proc. žemės mokesčio tarifas. Pareiškėja niekada net nebuvo informuota, kad jos Sklypo dalyje galimai skleidžiama kažkokia išorinė reklama nesilaikant RĮ nustatytų draudimų ir reikalavimų, neturėjo jokios galimybės dėl to pateikti savo paaiškinimų ir kt., iš ko darytina išvada, kad Raštas yra visiškai nepagrįstas, neteisėtas.

Atsakovė priėmė ginčijamą Sprendimą (pasirašytas Administracijos direktoriaus), kuriame nurodė, kad Gyventojų registre nėra duomenų apie pareiškėjos gyvenamąją vietą, todėl Administracija neturėjo galimybės iki gauto Prašymo informuoti pareiškėją apie Sklypui taikomą žemės mokesčio tarifą. Atsakydama į Skundo pirmą reikalavimą Administracija nurodė, kad nėra pagrindo tenkinti Skundo dalies dėl pareiškėjos reikalavimo panaikinti Raštą ir patikslinti ir (arba) perskaičiuoti žemės mokestį už 2024 metus. Paaiškino, kad žemės mokesčio tarifas taikomas Sklypui vadovaujantis Tarybos sprendimo 1.4 papunkčiu, kuris nustato 4 proc. žemės mokesčio tarifą žemės sklypams, kuriuose įrengiama reklama nesilaikant RĮ nustatytų draudimų ir reikalavimų, ir kai už šių draudimų bei reikalavimų nevykdymą per atitinkamą mokestinį laikotarpį yra įsiteisėjęs nutarimas administracinio nusižengimo byloje dėl išorinės reklamos įrengimo draudimų ir reikalavimų nevykdymo. Sklype buvo įrengta reklama nesilaikant RĮ nuostatų, o 2024 mokestiniais metais yra

įsiteisėję šie nutarimai administracinių nusižengimų bylose dėl išorinės reklamos įrengimo draudimų ir reikalavimų nevykdymo: 2024-02-08 UAB „Lauko reklamos projektai“ atsakingam asmeniui priimtas Nutarimas administracinio nusižengimo byloje (ROIK 24229001052) įsiteisėjo 2024-02-28; 2024-06-20 UAB „Lauko reklamos projektai“ atsakingam asmeniui priimtas Nutarimas administracinio nusižengimo byloje (ROIK 24242014504) įsiteisėjo 2024-07-10; 2024-06-28 UAB „Baltijos vaizdinė reklama“ atsakingam asmeniui priimtas Nutarimas administracinio nusižengimo byloje (ROIK 22190994677) įsiteisėjo 2024-11-05. Pagal surinktus duomenis buvo nustatyta, kad Sklypo savininkai teisės aktų nustatyta tvarka nebuvo sudarę naudojimosi Sklypu tvarkos, todėl, esant įsiteisėjusiems nutarimams administracinių nusižengimų bylose dėl RĮ pažeidimo, laikytina, kad reklama buvo įrengta nesilaikant reikalavimų visame Sklype. Administracija atkreipė dėmesį, kad Tarybos sprendimo 1.4 papunkčio nuostata nereikalauja, kad administracine tvarka būtų baustas žemės sklypo savininkas (savininkai). Vadovaujantis Tarybos sprendimo 1.4 papunkčio nuostata, pakanka nustatyti, kad žemės sklype būtų nustatytas reklamos įrengimo nesilaikant RĮ nustatytų draudimų ir reikalavimų faktas ir per atitinkamą mokestinį laikotarpį būtų įsiteisėjęs nutarimas administracinio nusižengimo byloje dėl išorinės reklamos įrengimo draudimų ir reikalavimų nevykdymo, nepriklausomai nuo to, kas pažeidimą padarė.

Atsakydama į Skundo antrą reikalavimą dėl administracinio nusižengimo bylų atnaujinimo, atsakovė Sprendime nurodė, kad Administracija neturėjo pagrindo vertinti pareiškėjos neteisėtų veiksmų ir (ar) kaltės, kadangi mokesčio objektas – Sklypas – atitiko 4 proc. tarifo taikymo kriterijus. Pakartotinai pažymėjo, kad 4 proc. žemės mokesčio tarifo taikymui pakanka, kad egzistuotų faktų visuma, t. y. pirma, žemės sklype įrengta reklama nesilaikant RĮ nustatytų draudimų ir reikalavimų, o antra, už šių draudimų bei reikalavimų nevykdymą per atitinkamą mokestinį laikotarpį yra įsiteisėjęs nutarimas administracinio nusižengimo byloje dėl išorinės reklamos įrengimo draudimų ir reikalavimų nevykdymo. Taigi, taikant Tarybos sprendimo 1.4 papunkčio nuostatą buvo įvertintos visos reikšmingos aplinkybės, t. y. nustatyti žemės mokesčio mokėtojai bei reikalavimai, keliami Sklypui, ir vadovaujamosi žemės mokesčio mokėjimą reglamentuojančiomis teisės normomis. Administracija Sprendime išdėstė ANK nuostatas, reglamentuojančias administracinio nusižengimo bylos nagrinėjimo bei atnaujinimo klausimus. Pažymėjo, kad pareiškėja administracinių nusižengimų bylose nedalyvavo nei kaip administracinė atsakomybėn traukiamas asmuo, nei kaip nukentėjęsysis, todėl vadovaujantis ANK 659 straipsnio 1 dalies 1 punktu neturi subjektinės teisės teikti prašymo atnaujinti administracinių nusižengimų bylas. Pareiškėjos pateiktas prašymas dėl bylų atnaujinimo yra formalus ir nemotyvuotas, t. y. jame nenurodomos administracinių nusižengimų bylų atnaujinimo pagrindą (pagrindus) patvirtinančios aplinkybės ir įrodymai, taip pat nesuformuluotas konkretus prašymas dėl konkrečios administracinio nusižengimo bylos atnaujinimo, kaip to reikalauja ANK. Administracija informavo, kad klausimas dėl konkrečių administracinių nusižengimų bylų atnaujinimo galėtų būti nagrinėjamas tik pateikus prašymą ANK nustatyta tvarka, t. y. nurodžius įstatyme nustatytus konkrečius atnaujinimo pagrindus, juos pagrindžiančius motyvus ir patvirtinančius įrodymus, suformulavus konkretų prašymą, kokioje administracinio nusižengimo byloje teikiamas prašymas. Atkreipė dėmesį, kad teikti prašymą atnaujinti administracinio nusižengimo bylą gali tik ANK 659 straipsnio 1 dalyje nurodyti subjektai.

Pažymėtina, kad pareiškėja skunde nurodė du atsakovus – Administraciją ir Administracijos direktorių. Komisijos vertinimu, Administracijos direktorius nėra materialinio teisinio santykio, iš kurio kilęs ginčas, tiesioginis subjektas ir neturi pareigos atsakyti pagal pareikštą skundą, todėl Administracijos direktorius nelaikytinas tinkamu atsakovu nagrinėjamoje byloje. Pareigą atsakyti pagal pareikštą skundą turi Administracija, todėl būtent Administracija šioje byloje laikytina atsakovu.

Tarp šalių kilo ginčas dėl Rašto ir Sprendimo teisėtumo bei pagrįstumo. Kaip matyti iš minėtų faktinių aplinkybių, pareiškėja Skundu Administracijai pateikė du reikalavimus: 1) panaikinti Raštą ir įpareigoti atsakingus asmenis patikslinti ir (arba) perskaiciuoti žemės mokestį; 2) atnaujinti administracinio nusižengimo bylas. Atitinkamai ginčijamą Sprendimą sudaro dvi dalys: pirmąją Sprendimo dalimi Administracija atsakė į pareiškėjos prašymą panaikinti Raštą ir įpareigoti

atsakingus asmenis patikslinti ir (arba) perskaičiuoti žemės mokestį, antrąją Sprendimo dalimi atsakė į pareiškėjos prašymą atnaujinti administracinio nusižengimo bylas.

Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – IAGNTĮ) 20 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatyta, kad Komisija priima sprendimą nutraukti bylą, jeigu byla nepriskirtina Komisijos kompetencijai.

Vadovaujantis IAGNTĮ nuostatomis, Komisijai suteikta kompetencija nagrinėti skundus dėl viešojo administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ar veiksmų (neveikimo) viešojo administravimo srityje. Administracinių nusižengimų teisenos klausimus, tame tarpe ir administracinio nusižengimo bylų atnaujinimą, reglamentuoja ANK nuostatos. Komisijai nėra priskirta nagrinėti skundus administracinių nusižengimų bylose. Atsižvelgiant į tai, ginčas dalyje dėl reikalavimo panaikinti Sprendimo dalį, kuria atsakyta į pareiškėjos prašymą atnaujinti administracinio nusižengimo bylas, nėra priskirtinas Komisijos kompetencijai, todėl byla šioje dalyje nutrauktina.

Taigi, byloje nagrinėjamas ginčas dėl Rašto teisėtumo ir pagrįstumo bei Sprendimo dalies, kuria atsakyta į Skundo reikalavimą panaikinti Raštą ir įpareigoti atsakingus asmenis patikslinti ir (arba) perskaičiuoti žemės mokestį, teisėtumo ir pagrįstumo.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja VAI, Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymas (toliau – TGIDPNĮ), Lietuvos Respublikos žemės mokesčio įstatymas (toliau – ŽMĮ), Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875, (toliau – Taisyklės) ir kiti teisės aktai.

TGIDPNĮ tikslas – nustatyti asmenų teisės gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių, viešųjų įstaigų ar šių subjektų asociacijų, regionų plėtros tarybų informaciją apie jų veiklą bei šių institucijų ir kitų juridinių asmenų, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte, duomenis, kuriais jie disponuoja ir (ar) kuriuos jie tvarko vykdydami viešojo administravimo įgaliojimus, suteiktus VAI nustatyta tvarka, kituose įstatymuose nustatytas funkcijas, įskaitant viešųjų paslaugų teikimo funkcijas (toliau – viešoji funkcija), ir kuriuos būtų galima pakartotinai naudoti komerciniams arba nekomerciniams tikslams, įgyvendinimo priemonės ir tvarką (TGIDPNĮ 1 straipsnio 1 dalis).

TGIDPNĮ 3 straipsnyje duomenys apibrėžiami kaip užfiksuota informacija apie institucijos ar valstybės valdomo subjekto veiklą ar jos dalis, neatsižvelgiant į jos pateikimo būdą, formą (raštu arba elektronine forma ar kaip garso, vaizdo ar garso ir vaizdo įrašas) ir laikmeną, įskaitant registro duomenis, registro informaciją, registruoti pateiktus duomenis ir (arba) jų kopijas, valstybės informacinės sistemos duomenis (3 straipsnio 3 dalis), o informacija – kaip žinios, kuriomis disponuoja institucija, atlikdama viešąsias funkcijas (3 straipsnio 9 dalis).

Pagal TGIDPNĮ 4 straipsnio 1 dalį institucijos ir valstybės valdomi subjektai privalo teikti pareiškėjams ar jų atstovams duomenis, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis, išskyrus šio įstatymo ir kitų įstatymų nustatytus atvejus.

TGIDPNĮ 6 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad institucija ir valstybės valdomas subjektas, teikdami duomenis, įskaitant pakartotiniam naudojimui skirtus duomenis, vadovaujasi šiais principais: duomenų išsamumo – pareiškėjui turi būti pateikti visi pagal teisės aktus teiktini jo prašymo turinį atitinkantys duomenys (1 punktas); duomenų tikslumo – pareiškėjui teikiami duomenys turi atitikti institucijos ar valstybės valdomo subjekto disponuojamus duomenis (2 punktas); teisėtumo – institucijos ir valstybės valdomo subjekto veiksmai teikiant duomenis grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais norminiais teisės aktais (3 punktas); objektyvumo – institucijos ir valstybės valdomo subjekto darbuotojai, teikdami duomenis, turi būti nešališki ir objektyvūs (4 punktas); pagalbos – pareiškėjams teikiama pagalba įgyvendinant teisę gauti duomenis (5 punktas); duomenų prieinamumo – sudaromos palankios sąlygos pareiškėjams naudoti duomenis neatsižvelgiant į jų veiklos tikslus ir teisinę formą, o prireikus nustatomos tik būtiniausios teisinės, techninės ir (arba) finansinės duomenų teikimo pareiškėjams sąlygos (6 punktas); abipusio naudojimo – institucija ir valstybės valdomas subjektas pareiškėjui pateiktus duomenis prireikus vėliau naudoja

patys (7 punktas); nediskriminavimo – duomenų pakartotinio naudojimo sąlygos turi būti tokios, kad būtų nediskriminuojami pareiškėjai, naudojantys duomenis tam pačiam (komerciniam arba nekomerciniam) tikslui (8 punktas).

Prašymai dėl duomenų teikimo ir jų pakartotinio naudojimo teikiami ir nagrinėjami VAĮ nustatyta tvarka (TGIDPNĮ 13 straipsnio 1 dalis).

VAĮ 2 straipsnyje nustatyta, kad prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus (10 dalis). Skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti (12 dalis).

VAĮ 10 straipsnis numato, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta: administracinį sprendimą priėmusio viešojo administravimo subjekto pavadinimas; administracinio sprendimo data; administraciniam sprendimui suteiktas registracijos numeris; atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos; administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai; administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką; administracinį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos (5 dalis). Administracinis sprendimas turi būti pasirašytas jį priėmusio pareigūno, valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatyta specialų statusą turinčio fizinio asmens arba viešojo administravimo subjekto vadovo, jo pavaduotojo ar įgalioto asmens (6 dalis).

Pagal VAĮ 11 straipsnio 1 dalį asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

Taisyklių 35 punkte nustatyta, kad prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Pagal Taisyklių 45 punktą į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis).

Nagrinėjamu atveju pareiškėja Prašymu kreipėsi į Administraciją, prašydama pateikti susipažinimui informaciją / dokumentus, susijusius su Sklypui pritaikytu 4 proc. mokesčio tarifu. Toks kreipimasis laikytinas prašymu VAĮ 2 straipsnio 10 dalies prasme. Administracija, būdama viešojo administravimo subjektu, turėjo pateikti pareiškėjai prašomą informaciją (dokumentus) arba pateikti teisės aktų reikalavimus atitinkantį motyvuotą atsisakymą tai padaryti. Taigi, šiuo atveju vertintina, ar atsakovė disponuoja prašoma pateikti informacija, ar atsakovės Raštu pateiktas atsakymas atitinka teisės aktų reikalavimus ir pareiškėjos Prašymo turinį.

LVAT savo praktikoje yra pažymėjęs, kad skundžiamo atsakymo, kuriuo pateikiama informacija, teisėtumas ir pagrįstumas turi būti vertinamas suteiktos informacijos išsamumo, tikslumo, teisėtumo ir objektyvumo aspektais (LVAT 2012-09-28 nutartis administracinėje byloje Nr. AS-662-538/2012). Spręsdamas dėl informacijos išsamumo principo, LVAT yra pasisakęs, kad išsamumą apsprendžia pateikto prašymo turinys, t. y. teikiama informacija turi atitikti prašymo turinį (LVAT 2012-02-13 nutartis administracinėje byloje Nr. A-438-97/2012).

Pareiškėja Rašto neteisėtumą grindžia argumentu, kad Administracija nepateikė prašytos informacijos / dokumentų. Pareiškėjos teigimu, Rašte visiškai nepagrįstai (be jokių jį lydinčių / pagrindžiančių dokumentų) nurodyta informacija apie Sklypui pritaikytą 4 proc. žemės mokesčio tarifą.

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) nuostatos numato, kad už žemės mokesčio administravimą Lietuvos Respublikoje yra atsakinga Valstybinė mokesčių inspekcija (toliau – Inspekcija) (MAĮ 13 straipsnio 5 punktas, 15 straipsnio 1 dalis).

Pagal MAĮ 30 straipsnio 1 dalį mokesčių administratorius, atlikdamas savo funkcijas, bendradarbiauja su kitomis Lietuvos Respublikos valstybės, savivaldybių institucijomis ir įstaigomis, taip pat užsienio valstybių institucijomis, atlieka bendrus patikrinimus, kitas kontrolės funkcijas ir užtikrina keitimąsi informacija.

Žemės apmokestinimo žemės mokesčiu (toliau – mokestis) tvarką reglamentuoja ŽMĮ. Šiame įstatyme nustatyta, kad mokestį moka žemės savininkas – fizinis asmuo ir juridinis asmuo (3 straipsnio 1 dalis). Mokesčio objektas yra fiziniams ir juridiniams asmenims nuosavybės teise priklausanti Lietuvos Respublikoje esanti privati žemė, išskyrus miško žemę ir žemės ūkio paskirties žemę, kurioje įveistas miškas Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka (4 straipsnis).

ŽMĮ 6 straipsnis numato, kad mokesčio tarifas – nuo 0,01 procento iki 4 procentų žemės mokestinės vertės, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip (1 dalis). Savivaldybės taryba, siekdama, kad naujas konkretus mokesčio tarifas galėtų šios savivaldybės teritorijoje nuo kito mokestinio laikotarpio pradžios, naują konkretų mokesčio tarifą turi nustatyti iki einamojo mokestinio laikotarpio liepos 1 dienos, neviršydama šio straipsnio 1 dalyje nustatytų ribų, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip. Jeigu, vadovaujantis šio įstatymo 10 straipsnio 4 dalimi, nuo kito mokestinio laikotarpio žemės mokestinė vertė nustatoma atsižvelgiant į naujai atlikto masinio žemės vertinimo rezultatus, kitą mokestinį laikotarpį galiosiantį naują konkretų mokesčio tarifą savivaldybės taryba gali nustatyti iki einamojo mokestinio laikotarpio gruodžio 1 dienos. Jeigu savivaldybės taryba per šioje dalyje nurodytus terminus nenustato naujų konkrečių mokesčio tarifų, kitą mokestinį laikotarpį galioja paskutiniai nustatyti konkretūs mokesčio tarifai (2 dalis).

Pagal ŽMĮ 8 straipsnį savivaldybių tarybos turi teisę savo biudžeto sąskaita sumažinti mokestį arba visai nuo jo atleisti (3 dalis). Šio straipsnio 3 dalyje numatytos lengvatos taikomos atitinkamuose savivaldybių tarybų sprendimuose nustatyta tvarka (5 dalis).

ŽMĮ 12 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad mokestį apskaičiuoja, centrinio mokesčių administratoriaus nustatytos formos mokesčio deklaracijas užpildo ir centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka iki einamojo mokestinio laikotarpio lapkričio 1 dienos jas mokesčio mokėtojams pateikia mokesčio administratorius.

Vilniaus miesto savivaldybės taryba Tarybos sprendimu nustatė Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje esančiai privačiai žemei mokesčio tarifus, tame tarpe: 4 procentų žemės mokesčio tarifą žemės sklypams, kuriuose įrengiama reklama, nesilaikant RĮ nustatytų draudimų ir reikalavimų, ir kai už šių draudimų bei reikalavimų nevykdymą per atitinkamą mokestinį laikotarpį yra įsiteisėjęs nutarimas administracinio nusižengimo byloje dėl išorinės reklamos įrengimo draudimų ir reikalavimų nevykdymo (1.4 papunktis).

Tarybos sprendimo 4 punktu nuspręsta atleisti nuo žemės mokesčio mokėtojus tik tai žemės daliai, kuri patenka į teritorijų planavimo dokumentuose numatytas intensyviam bei ekstensyviam naudojimui įrengiamų želdynų teritorijas, jei ta žemės dalis yra prižiūrima ir nesudaroma kliūčių į ją laisvai patekti pėstiesiems, bei neurbanizuojamas ir urbanizuojamas infrastruktūros teritorijas. Šiame punkte nustatyta lengvata (atleidimas nuo žemės mokesčio mokėjimo) netaikoma, jeigu žemės sklypas yra įtrauktas į Žemės sklypų, kuriems taikomas 4 procentų žemės/valstybinės žemės nuomos mokesčių tarifas, sąrašą.

Aptartos teisės aktų nuostatos patvirtina, kad savivaldybių tarybos gali nustatyti konkrečius žemės mokesčių tarifus, galiojančius atitinkamoje savivaldybės teritorijoje esančiai privačiai žemei. Taip pat savivaldybių tarybos turi teisę savo biudžeto sąskaita sumažinti mokestį arba visai nuo jo atleisti. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje esančiai privačiai žemei, tame tarpe ir Sklypui, 2024 metais galiojo Tarybos sprendimu nustatyti žemės mokesčio tarifai ir lengvatos. Tikslų žemės mokestį apskaičiuoja Inspekcija, kuri, atlikdama savo funkcijas, bendradarbiauja ir keičiasi informacija su kitomis valstybės, savivaldybių institucijomis ir įstaigomis.

Iš byloje esančių dokumentų nustatyta, kad Administracijos Viešosios tvarkos grupės 2024-06-28 nutarimu UAB „Baltijos vaizdinė reklama“ atsakingam asmeniui administracinio nusižengimo byloje ROIK 23226945915 už neteisėtą išorinės reklamos skleidimą (duomenys neskelbtini) buvo paskirta administracinė nuobauda. Administracijos Viešosios tvarkos grupės 2024-02-08 nutarimu UAB „Lauko reklamos projektai“ atsakingam asmeniui už neteisėtą išorinės reklamos skleidimą (duomenys neskelbtini) administracinio nusižengimo byloje ROIK 24229001052 paskirta administracinė nuobauda. Administracijos Viešosios tvarkos grupės 2024-06-20 nutarimu UAB „Lauko reklamos projektai“ atsakingam asmeniui už neteisėtos išorinės reklamos skleidimą (duomenys neskelbtini) administracinio nusižengimo byloje ROIK 24242014504 paskirta administracinė nuobauda. Minėtos administracinės nuobaudos paskirtos pagal ANK 144 straipsnio 5 dalį, už išorinės reklamos skleidimą nesilaikant RĮ nustatytų draudimų ir reikalavimų.

Atsakovė atsiliepime paaiškino, kad Rašto ir Sprendimo pateikimo momentui buvo įsiteisėję du nutarimai, priimti minėtose administracinio nusižengimo bylose: nutarimas administracinio nusižengimo byloje ROIK 24229001052 įsiteisėjo 2024-02-28; nutarimas administracinio nusižengimo byloje ROIK 24242014504 įsiteisėjo 2024-07-10. Nutarimas, 2024-01-08 priimtas UAB „Baltijos vaizdinė reklama“ vadovo atžvilgiu, buvo apskūstas ir panaikintas teismo, todėl, iš naujo išnagrinėjus administracinio nusižengimo bylą ROIK 23226945915, 2024-06-28 buvo priimtas naujas nutarimas, kuris įsiteisėjo 2024-11-05. Administracija paaiškino, kad ginčijamuose Rašte ir Sprendime per klaidą nurodė, kad UAB „Baltijos vaizdinė reklama“ vadovams priimti nutarimai administracinio nusižengimo bylose yra įsiteisėję.

Iš byloje esančių dokumentų taip pat matyti, kad Administracija 2024-09-30 raštu Nr. A51-139822/24(2.14.3.8E-FIN) „Dėl informacijos pateikimo“ Inspekcijai pateikė informaciją apie žemės sklypus, kuriuose įrengta reklama nesilaikant RĮ nustatytų draudimų ir reikalavimų ir kai už šių draudimų ir reikalavimų nevykdymą per 2024 m. mokesstinį laikotarpį yra įsiteisėjęs nutarimas administracinio nusižengimo byloje dėl išorinės reklamos įrengimo draudimų ir reikalavimų nevykdymo. Minėtu raštu Administracija prašė Inspekcijos nurodytų žemės sklypų savininkams 2024 m. mokesčiniu laikotarpiu taikyti Tarybos sprendimo 1.4 papunktyje nustatytą 4 proc. žemės mokesčio tarifą. Inspekcijai pateiktame žemės sklypų sąrašė įrašytas ginčo Sklypas, nurodyta: Sklypo dydis – 8,8440 ha, apmokestinama Sklypo dalis – 8,8440 ha.

Administracija 2024-09-05 raštu Nr. A51-127106/24(2.14.3.8E-FIN) „Dėl informacijos pateikimo“ Inspekcijai pateikė informaciją apie žemės sklypus, kurie patenka į teritorijų planavimo dokumentuose numatytas intensyviai bei ekstensyviai naudojimui įrengiamų želdynų teritorijas (kurios yra prižiūrimos ir nesudaroma kliūčių į jas laisvai patekti pėstiesiems), bei neurbanizuojamas ir urbanizuojamas infrastruktūros teritorijas, ir prašė šių žemės sklypų savininkams 2024 metų mokesčiniu laikotarpiu taikyti Tarybos sprendimo 4 punkte nustatytą žemės mokesčio lengvatą. Inspekcijai pateiktame žemės sklypų sąrašė įrašytas ginčo Sklypas, nurodyta: Sklypo plotas – 88440 kv. m, lengvatinė dalis – 77697 kv. m, lengvatos dalis – 87,85 proc.

Nustatytos faktinės aplinkybės patvirtina, kad Sklype 2024 metais buvo įrengta reklama nesilaikant RĮ nustatytų draudimų ir reikalavimų, ir už šių draudimų bei reikalavimų nevykdymą yra įsiteisėję nutarimai administracinio nusižengimo bylose. Byloje nėra duomenų, patvirtinančių, kad Sklypo savininkai teisės aktų nustatyta tvarka būtų sudarę naudojimosi Sklypu tvarką. Tarybos sprendimas nenumato, kad 4 proc. žemės mokesčio tarifas būtų taikomas tik tai žemės sklypo daliai, kurią naudoja reklamą įrengę asmenys. Taigi, vadovaujantis Tarybos sprendimo 1.4 papunkčiu, visam Sklypui (taip pat pareiškėjos turimai Sklypo daliai) 2024 m. mokesčiniu laikotarpiu taikytinas 4 proc. žemės mokesčio tarifas.

Tačiau iš byloje esančio Administracijos 2024-09-05 rašto Nr. A51-127106/24(2.14.3.8E-FIN) matyti, kad Administracija Inspekcijos prašė Sklypo savininkams 2024 metų mokesčiniu laikotarpiu taikyti Tarybos sprendimo 4 punkte nustatytą žemės mokesčio lengvatą, kadangi Sklypo dalis (7,7697 ha) patenka į teritorijų planavimo dokumentuose numatytas intensyviai bei ekstensyviai naudojimui įrengiamų želdynų teritorijas (kurios yra prižiūrimos ir nesudaroma kliūčių į jas laisvai patekti pėstiesiems), bei neurbanizuojamas ir urbanizuojamas infrastruktūros teritoriją. Iš viešai skelbiamo Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano žemėlapis

(<https://maps.vilnius.lt/bendrasis-planas>) matyti, kad Sklypo dalis patenka į funkcinę zoną OZA-1-1 – intensyviai naudojamų želdynų zona. Administracija atsiliepime paaiškino, kad ji Inspekcijai pateikė duomenis apie Sklypo daliai (7,7697 ha iš 8,8440 ha) taikomą Tarybos sprendimo 4 punkte nustatytą žemės mokesčio lengvatą, tačiau pati Administracija mokesčio neapskaičiuoja ir lengvatų netaiko. Atsakovės teigimu, žemės mokesčio lengvatas taiko šio mokesčio administratorė – Inspekcija, savarankiškai įvertinusi, ar yra tam pagrindas.

Komisija, įvertinusi Rašo turinį, byloje esančius įrodymus bei šalių paaiškinimus, daro išvadą, kad Rašte išdėstytos informacijos pateikimas neatitinka Prašymo turinio, kadangi Rašte nenurodytos visos Prašymo nagrinėjimui reikšmingos faktinės aplinkybės. Atsakovė nepateikė pareiškėjai jokios informacijos apie Inspekcijai teiktą prašymą Sklypo savininkams 2024 metų mokestiniu laikotarpiu taikyti žemės mokesčio lengvatą. Iš Rašto turinio galima suprasti, kad Tarybos sprendimu nustatytą 4 proc. žemės mokesčio tarifą pareiškėjos Sklypo daliai pritaikė Administracija, tuo tarpu atsakovė atsiliepime paaiškino, kad Administracija Inspekcijai teikia visą aktualią informaciją, o žemės mokesčių apskaičiuoja ir sprendimus dėl lengvatos (ne)taikymo priima Inspekcija. Pažymėtina, kad Rašte nenurodyta jokia informacija apie Inspekcijos kompetenciją apskaičiuojant žemės mokesčių. Taip pat Administracija Rašte nepasisakė dėl Prašyme nurodytos aplinkybės, kad pareiškėja, nors yra viena iš Sklypo bendraturčių, jokios informacijos apie pritaikytą 4 proc. tarifą nėra gavusi.

Pažymėtina, kad pagal LVAT formuojamą praktiką, administracinio akto priėmimo argumentai pagal įstatymą privalo būti nurodomi administraciniame akte ar jo sudedamosiose dalyse, o ginčijamo sprendimo priėmimo motyvų nurodymas atsiliepime į skundą ar teismo proceso metu, neturi būti vertinamas ir nedaro įtakos nemotyvuoto ginčijamo sprendimo pripažinimui teisėtu. Laikantis objektyvumo principo viešojo administravimo subjekto sprendimai turi atitikti tikrąsias faktines aplinkybes, kurios nustatomos išaiškinus visas aplinkybes, turinčias reikšmės priimant sprendimą ir kritiškai, nešališkai vertinant įrodymus (LVAT 2010-11-26 sprendimas administracinėje byloje Nr. A-756-1486/2010; 2014-04-14 sprendimas administracinėje byloje Nr. A-662-1010/2014).

Komisijos vertinimu, Raštu pareiškėjai pateiktas Administracijos atsakymas neatitinka TGIDPNĮ nustatytų duomenų išsamumo ir duomenų tikslumo principų, todėl Raštas naikintinas. Atsakovė įpareigotina teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais iš naujo išnagrinėti pareiškėjos Prašymą ir pateikti pareiškėjai teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą.

Toliau byloje vertinamas Sprendimo dalies, kuria atsakyta į Skundo reikalavimą panaikinti Raštą ir įpareigoti atsakingus asmenis patikslinti ir (arba) perskaičiuoti žemės mokesčių, teisėtumas ir pagrįstumas. Vadovaujantis aukščiau minėtomis teisės aktų nuostatomis, Administracija turėjo išnagrinėti pareiškėjos Skundą pagal Administracijai nustatytą kompetenciją ir pateikti pareiškėjai VAĮ bei Taisyklių reikalavimus atitinkantį atsakymą.

Pareiškėjos teigimu, Administracija ginčijamą Sprendimą priėmė iš esmės tinkamai neišanalizavusi susidariusios situacijos, ne pagal galiojančias teisės aktų nuostatas, nesivadovaudama teisingumo, protingumo ir sąžiningumo kriterijais, gero administravimo principu ir kt.

Iš Administracijai pateikto Skundo turinio matyti, kad Pareiškėja Skunde iš esmės reiškė nesutikimą su pareiškėjos Sklypo daliai pritaikytu 4 proc. žemės mokesčio tarifu. Nurodė, kad nėra davusi kokių nors sutikimų ir/ar leidimų dėl kokios nors reklamos jai priklausančioje Sklypo dalyje įrengimo; pareiškėjai nėra žinoma, kad jos Sklypo dalyje būtų skleidžiama kokia nors išorinė reklama nesilaikant RĮ nustatytų draudimų ir reikalavimų; apie jokių priimtų nutarimus administracinio nusižengimo byloje pareiškėjai nebuvo žinoma. Ginčiui aktualia Skundo dalimi pareiškėja prašė panaikinti Raštą ir įpareigoti už tai atsakingus asmenis tinkamai, laikantis įstatymų nustatytų reikalavimų, apskaičiuoti (patikslinti/perskaičiuoti) pareiškėjai už jos Sklypo dalį žemės mokesčių už 2024 m. ir/arba perduoti (grąžinti) šį klausimą atsakingiems asmenims nagrinėti iš naujo.

Ginčiui aktualia Sprendimo dalimi Administracija iš esmės pakartojo Rašte išdėstytas faktines aplinkybes dėl administracinių nusižengimų byloje priimtų nutarimų UAB „Baltijos vaizdinė reklama“ ir UAB „Lauko reklamos projektai“ vadovų atžvilgiu. Papildomai paaiškino, kad Tarybos sprendimo 1.4 papunkčiu nustatytas tarifas taikomas Sklypui kaip mokesčio objektui, o mokesčiui taikyti užtenka faktų visumos, t. y. pirma, žemės sklype įrengiama reklama nesilaikant RĮ nustatytų draudimų ir reikalavimų, o antra, už šių draudimų bei reikalavimų nevykdymą per atitinkamą

mokestinį laikotarpį yra įsiteisėjęs nutarimas administracinio nusižengimo byloje dėl išorinės reklamos įrengimo draudimų ir reikalavimų nevykdymo; Tarybos sprendimo 1.4 papunkčio nuostata nereikalauja, kad administracine tvarka būtų baustas žemės sklypo savininkas (savininkai). Administracija pažymėjo, kad iki gauto Prašymo neturėjo galimybės informuoti pareiškėją apie Sklypui taikomą žemės mokesčio tarifą, kadangi Gyventojų registre nėra duomenų apie pareiškėjos gyvenamąją vietą.

Įvertinusi ginčui aktualios Sprendimo dalies turinį, Komisija daro išvadą, kad Administracija nenurodė visų esminių Skundo nagrinėjimui reikšmingų faktinių aplinkybių, neįvertino Rašte pateiktos informacijos išsamumo ir tikslumo. Sprendime, kaip ir Rašte, nepateikta jokia informacija apie Administracijos Inspekcijai teiktą prašymą Sklypo daliai taikyti žemės mokesčio lengvatą. Taip pat iš Sprendimo turinio nėra aišku, ar 4 proc. žemės mokesčio tarifas pareiškėjos Sklypo daliai pritaikytas Administracijos sprendimu, ar kitos institucijos sprendimu. Be to, Sprendime nepasisakyta dėl skundo reikalavimo patikslinti arba perskaičiuoti žemės mokestį ir (arba) perduoti šį klausimą atsakingiems asmenims. Pažymėtina, kad pagal VAĮ 11 straipsnio 4 dalį, jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme ar skunde išdėstytą klausimų, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui. Taigi, jeigu Administracija nėra kompetentinga tikslinti (perskaičiuoti) žemės mokestį, ji turėjo pareiškėjos Skundą persiųsti kompetentingam viešojo administravimo subjektui.

LVAT ne kartą yra konstatavęs, kad VAĮ 10 straipsnio nuostatos reiškia, jog administraciniame sprendime, be kita ko, motyvų išdėstymas turi būti tinkamas, aiškus ir pakankamas; ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, jog jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2022-08-31 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022; 2024-06-12 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-102-502/2024, kt.). LVAT taip pat yra pažymėjęs, kad individualiame administraciniame akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2011-06-27 sprendimas administracinėje byloje Nr. A556-336/2011; 2014-03-25 nutartis administracinėje byloje Nr. A756-997/2014, kt.).

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad ginčui aktuali Sprendimo dalis yra nepakankamai motyvuota, neišsami, neatitinkanti VAĮ 10 straipsnio 5 dalies reikalavimų, todėl naikintina. Administracija įpareigotina teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais iš naujo išnagrinėti pareiškėjos Skundą dalyje dėl reikalavimo panaikinti Raštą ir įpareigoti atsakingus asmenis patikslinti ir (arba) perskaičiuoti žemės mokestį, ir pateikti pareiškėjai teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 ir 4 punktais, 2 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos V. O. skundą tenkinti dalyje.

Panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2024-11-05 raštą Nr. A51-160475/24(2.14.1.44E-FIN) „Dėl žemės mokesčio tarifo nustatymo“.

Panaikinti Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2024-12-30 sprendimo Nr. A63-105/24(3.2.1E-PAS) „Dėl žemės mokesčio tarifo nustatymo“ dalį, kuria atsakyta į V. O. 2024-12-04 skundo reikalavimą panaikinti Raštą ir įpareigoti atsakingus asmenis patikslinti ir (arba) perskaičiuoti žemės mokestį.

Įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybės administraciją teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais iš naujo išnagrinėti V. O. 2024-10-25 prašymą ir pateikti pareiškėjai teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą.

Įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybės administraciją teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais iš naujo išnagrinėti V. O. 2024-12-04 skundą / prašymą dalyje dėl reikalavimo panaikinti Raštą ir įpareigoti atsakingus asmenis patikslinti ir (arba) perskaičiuoti žemės mokestį, ir pateikti pareiškėjai teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą.

Likusioje dalyje bylą nutraukti.

Sprendimas per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Komisijos nariai

Ingrida Sabaliauskienė

Eglė Bilevičiūtė

Žydrūnas Plytnikas